

WYKONAWCY

ZAGINIONE ARCHIWUM

ZAGINIONE ARCHIWUM to zamierzenie, by połączyć fascynację muzyką tradycyjną, wokally-instrumentalne możliwości wykonawcze, naukową dociekliwość i ofertę edukacyjną – realizowane w składzie: **Anna Dzwonkowska-Pucia** – wokalistka i socjolog, specjalizująca się w dziedzinie socjologii kultury; **Dariusz Kownacki** – akordeonista, nauczyciel, wychowawca laureatów ogólnopolskich i międzynarodowych konkursów muzycznych; dr **Mariusz Pucia** – klarnecista, etnomuzykolog, adiunkt w Uniwersytecie Opolskim, współautor projektów badawczych i popularyzatorskich.

Nasze kompozycje, bazujące na tradycyjnym repertuarze muzycznym, ukazują go w nowoczesnych brzmieniach, choć nawiązywanie do klasycznej stylistyki także nie jest nam obce. W ten sposób zapraszamy w muzyczną podróż – daleką i najbliższą zarazem. Z wygodnej współczesnej perspektywy w ponad stuletnią **przeszłość fonograficzną**. Do historii naszej **własnej kultury**, do źródeł naszej kulturowej tożsamości. Nie oznacza to chęci zakonserwowania *status quo ante*, lecz twórcze przetwarzanie w klimacie **jazzu, folku i muzyki elektronicznej**. Oprócz **koncertów**, programowo opartych o najnowsze muzyczne odkrycia, proponujemy również formę rozwiniętą, tzn. **wykłady i warsztaty** skierowane zarówno do publiczności dorosłej, jak też do dzieci i młodzieży.

ORKIESTRA DĘTA GMINY STRZELECZKI

Roman Wilczek – trąbka
Alojzy Szkop – saksofon altowy
Tomasz Felka – puzon
Andrzej Polaczek – tenor
Ernest Rogosz – tenor
Jan Sobek – tuba
Jerzy Globisz – perkusja
Mariusz Pucia – klarnet (gościnnie), transkrypcja materiału nutowego, instrumentacja, przygotowanie zespołu

Organizatorzy

POWIAT
KRAPKOWICKI
W SERCU OPOLSZCZYZNY
www.powiatkrapkowicki.pl

Patronat honorowy

Marszałek Województwa
Opolskiego
Andrzej Buła

Starosta Krapkowicki
Maciej Sonik

Wójt Gminy Strzelce
Marek Pietruszka

Patronat medialny

www.zaginionearchiwum.pl
kontakt@zaginionearchiwum.pl tel. +48602219268

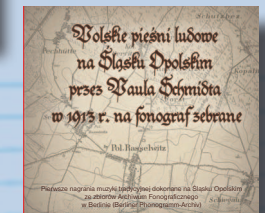

Opole

II konferencja z cyklu:
Muzyka tradycyjna Opolszczyzny

PIĘŚNI WRACAJĄ DO DOMU

HISTORYCZNE ŹRÓDŁA DŹWIĘKOWE FOLKLORU OPOLSKIEGO

16 lutego 2019, sobota
Strzelce – koncert

HISTORIA

XX wiek otworzył przed badaczami muzyki tradycyjnej zupełnie nowe możliwości. Od wynalezienia fonografu, opatentowanego 19 lutego 1878 roku zrodził się pomysł, by utrwaląć melodie na tzw. wałkach Edisona. To właśnie w fonograf zaopatrzony Paul Schmidt, wykorzystał 34 z 40 wałków do zarejestrowania repertuaru modlitw, pieśni i muzyki instrumentalnej w powiecie Neustadt, to jest w miejscowościach Polnisch-Rasselwitz, Sedschütz i Pechhütte. Warto wspomnieć, że do końca 1763 roku należały one do Austrii, przejęte następnie przez Prusy. Donoszono wówczas o ugruntowanej tam polskiej świadomości. Być może stąd też tak charakterystyczne brzmienie nazwy jednej z nich: Polonicalis Rastlowitz, Raslawice Polonicalis, Polski Raslawicz, czy Polskie Raclawiczki. Dziś to Raclawiczki, Smolarnia i Dziedzice.

Posiadamy więc nagrania 23 przekazów wokalnych (modlitw, ballad, pieśni), 2 wokalo-instrumentalnych i 16 instrumentalnych (tu niewielki zespół dęty lub dęto-smyczkowy, zwany orkiestrą Lubczyków i piszczałka pasterska), sporządzonych latem 1913 roku i stanowiących najstarsze znane polskojęzyczne nagrania ze Śląska. Opracowania tego materiału Paul Schmidt podjął się w obszernym artykule, opublikowanym 3 lata później (P. Schmidt, *Bemerkungen über das polnische Volkslied in Oberschlesien, besonders im Kreise Neustadt*, w: V. Jagić (red.), *Archiv für Slavische Philologie*, Berlin 1916, s. 1–48).

Opisywane nagrania dokonane zostały właściwie w przededniu wielkich i tragicznych wydarzeń w dziejach Europy. Następne prace dokumentacyjne przeprowadziła tzw. ekipa śląska pod przewodnictwem Adolfa Dygacza dopiero w roku 1951, w ramach Akcji Zbierania Folkloru Muzycznego. Również tam, szczególnego śląskiego idiomu doszukiwał się Stanisław Śmiełowski, który w latach 1958–83 rejestrował ludowe gawędy, śpiewy i muzykę instrumentalną, działając w Regionalnej Rozgłośni Polskiego Radia w Opolu. Niezwykle interesujące nagrania tradycyjnego śląskiego repertuaru z podobnego czasu znajdują się również w zasobach Muzeum Śląska Opolskiego.

KONFERENCJA

godz. 11.00

Muzeum Śląska Opolskiego
Opole, Mały Rynek 7

11.00 – Rozpoczęcie i przywitanie gości

11.10 – Dariusz Kownacki – *Zaginione Archiwum*: Tradycyjna muzyka śląska jako źródło inspiracji artystycznej

11.30 – dr Jacek Jackowski – *Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk*: Fonograficzne wydawnictwo źródłowe *Polskie pieśni ludowe na Śląsku Opolskim* przez Paula Schmidta w 1913 r. na fonograf zebrane na tle serii płytowej ISPAN prezentującej historyczne nagrania archiwalne polskiej muzyki tradycyjnej

11.50 – dr Mariusz Pucia – *Uniwersytet Opolski*: Muzyczne cechy zbioru Paula Schmidta z 1913 roku

12.10 – przerwa kawowa

12.40 – Małgorzata Goc – *Muzeum Śląska Opolskiego*: Kontynuacja czy zmiana? Pochodzenie mieszkańców Smolarni i okolic w świetle dokumentów

13.00 – Marek Pietruszka – *Wójt Gminy Strzeleczy*: Oczami insidera. Ciekawe historie mieszkańców Smolarni

13.20 – prof. dr hab. Bogusław Wyderka – *Uniwersytet Opolski*: O gwarach śląskich na przełomie XIX i XX wieku

13.40 – Małgorzata Goc – *MŚO*, red. Edward Spyłka – *Radio Opole*, dr Mariusz Pucia – *UO*: Powojenne akcje dokumentacyjne opolskiego folkloru dźwiękowego, czyli AZFM, zbiory fonograficzne Działu Etnograficznego MŚO i działalność Stanisława Śmiełowskiego w Radio Opole

KONCERT

godz. 16.30

Strzeleczy – GOK, Rynek 4

Tajemnice i odkrycia: fascynują, pociągają, inspirują, nie dają usiedzieć na miejscu – kształcą wreszcie. Pragnienie, by poznać przestrzeń poza pokojem, domem, podwórkiem, miejscem zamieszkania, regionem, krajem, kontynentem, planetą... Pęd tysięcy szaleńców, by odkryć nowe, niezbadane lądy – miejsca, do których nikt nigdy nie dotarł. Ten sam pchał całe pokolenia badaczy, chcących ocalić choć fragment mądrości przemijających ludów i światów. Od czasu, gdy wynaleziono pismo – notowano, notowano... A gdy ludzkość opanowała już umiejętność utrwalania dźwięku, jak grzyby po deszczu powstawały archiwa, gromadzące muzykę ludów i języków. Wreszcie nadszedł czas refleksji: wszak niemniej cenna jest spuścizna własnych przodków, jak kultur obcych! Najtrudniejsze, bo najpóźniejsze okazało się spojrzenie w głąb własnej tożsamości. Dzięki niemu jednak zachowały się do naszych czasów najwcześniejsze nagrania europejskiej muzyki tradycyjnej.

Takimi są właśnie najstarsze znane zachowane ludowe archiwalia dźwiękowe na Śląsku, zarejestrowane w Raclawiczkach, Smolarni i Dziedzicach w 1913 roku przez Paula Schmidta. Ostatnio słyszano je tutaj ponad sto lat temu! Dziś odtwarzamy je znów. Muzykę kapeli Lubczyków usłyszymy też na żywo – w wykonaniu **Orkiestry Dętej Gminy Strzeleczy**. Współczesne opracowania materiału dźwiękowego tego bezcennego zbioru zaprezentuje natomiast zespół **Zaginione Archiwum**.

Popiołek, Schnurpfeil, Wöhl, Sacher, Lubczyk, Sobota, Rogusch, Rusch, Suchan, Stosiek, Chmura, Skazik, Jokiel, Koptan, Tomala, Brieger, Kupka, Wroca, Pachotto, Apostel, Worczak, Szczepanek, Gąsior, Honisz, Szuster, Rogosz, Mechnik, Różyczka, Nowicka, Uliczka, Bińkowa – to nazwiska bohaterów tego spotkania, bez których ten bezcenny fonograficzny skarb nie mógłby zaistnieć.